

Franckesche Stiftungen zu Halle

Erleichterte Lateinische Grammatica Oder: Kurze, doch zulängliche Anweisung zu der Lateinischen Sprache, um mehrern Nutzens willen bey der Jugend ...

Cellarius, Christoph
Gesner, Johann Matthias

Merseburg, 1746

VD18 13218964

Decuria Octava De Rebus Variis. Arnoldus & Nicolaus.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-196001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-196001)

DECURIA OCTAVA
DE
REBUS VARIIS.
ARNOLDVS & NICOLAVS.

I. De via.

A Quo tendis, Nicolae? N. Recta in hortum Friderici. **A**.
*Haec via eo non fert, sed ista satis trita, etsi plaustris inuia.
N. Lutosâ illa & accliuâ, nec lapidibus strata! **A**. Progredere
modo alacriter, mox erit decliuâ, arida & satis iucunda. N.
Non videtur vero esse compendiarîa. **A**. est sane, nisi quæsiue-
ris diuerticula, hoc est, nisi ab eadem ad dextram vel ad fini-
stram deflexeris. N. Persequar hunc callem sine errore, gra-
dumque accelerabo.

II. De alauda & luscinia.

A. Audiui heri alaudam, veris nuntiam. N. Nonne etiam
lusciniam? **A**. Nondum: hæc enim non veris, sed æstatis est
prænuntia. N. Vtra vero canit suauius? **A** Luscinia; insignis
tamen est etiam vocis seu cantus præstantia in alauda. N. O-
mnino, ideoque nomen habet a laude. Laudat enim Dominum
creatorem suum. **A** Scita est hæc nominis ratio. N. Nos ve-
ro inde discamus, multo magis Deum laudare. **A**. Id omnino
æquum est. Dedit enim nobis vocem humanam & articulata[m].
N. Interea vero gaudeo. appropinquare tempus, quo possimus
animum nidos inuestigare.

III. De apibus.

A. Quid edis, Nicolae? N. Panem melle illitum pro butyro.
A. Quomodo sapit? N. Dulcissime. **A**. Quisnam conficit mel?
N. Apis, non autem vna, sed plures. **A**. Vnde illud conficiunt?
N. E. florum succis. **A**. Admiranda certe est natura apum. N.
Immo admirandum sane artificium est in mellificio. Dicuntur
etiam ducere examina. **A**. Sicut nos in schola nostra? N. Mi-
nime, sed nouam progeniem emittunt. **A**. Quid præterea ob-
seruas in apibus? N. Permulta, sed nunc sufficiet, duo adhuc
eneminisse. **A**. Dic, quæso. N. Habent aculeum, cuius emis-
sione nocere possunt cuti: & formant ceras tenaces. **A**. Age!
simus cera tractabiliore.

III. De ingenio.

A. Salve, Nicolae ingeniose. N. Cur me vocas ingeniosum? A. Quia es ingenio acuto. N. Ego sane nullum mentis acumen in me deprehendo. A. Sufficit alios id deprehendere. N. Nec tuum ingenium est tardum ac obtusum. A. Falleris, Nicolae. Non enim habeo ingenium in promptu, ut cogitando facile possum quidvis assequi. N. Certe tamen iudicium tibi non deest. A. Unde hoc colligis? N. Quod non cares iudicandi solertia. A. Crede mihi, Nicolae, si, quod verum est, fatear, neuter nostrum habet, cui se offerat. N. Facile tibi assentior. A. Ergo nos de nobis sentiamus demisse.

V. De mendacio.

N. Cur heri non fuisti in schola, Arnolde? A. Carebam calcicis. N. Mentiris: nam vidi te ambulante in foro. A. Rogo te etiam atque etiam, ne dicas praeceptoris. N. Ergo mentitus es. A. Fateor, modo praeceptor non resciscat. N. Deus tamen nouit. A. Ille me non caedet virga. N. Grauius erras: noli irritare ad vindictam Deum, seu iudicem, cuius virga peccatoribus aliquando erit intolerabilis. A. Etiam mendacibus? N. Omnino: Nam imitantur diabolum, spiritum mendacissimum. A. Non mentiar posthac. N. Faxit DEVS, ut serues promissa.

VI. VII. De furto & mendacio.

N. Vbi, & a quo accepisti istum anulum, Arnolde? A. Inueni eum in platea. N. Quando? A. Nudius tertius, cum venirem e templo. N. Sed ego illum adhuc heri vidi in digito amicae tuae, Sabinae. A. Illa cum fortasse amisit. N. Mendacem oportet esse memorem. A. Cur me vocas mendacem? N. Non solum es mendax, sed etiam fur. A. Quid abstuli? N. Anulum. A. Id vix probabis. N. Iam satis probavi: immo tu ipse probasti, seu confessus es. A. Quibus verbis? N. Credisne, me anulum heri vidisse haerentem in digito amicae tuae? A. Id non negabo. N. Quando vero tu eum inuenisti in platea? A. Ante tres dies. N. Ecce mendacem sui immemorem, qui invenire potest, antequam aliquid amissum est. A. Fateor furtum & mendacium. N. Sane pudeat te utriusque, in primis mendacii, quod turpissime a te iteratum est. A. Crede mihi, non solum facti me pudet, sed etiam poeniter atque piget. N. Utinam serio,

VIII.

VIII. De ira & odio.

N. Cur irasceris, Arnolde? A. Titius me fuste percussit.
 N. Putabam, Titium esse amicum tuum. A. Ex amico factus
 est inimicus, odio dignus. N. Erras, Arnolde: nam debemus
 etiam hostes nostros diligere. A. Sed illi nos non diligunt. N.
 Nec nos Deum amauimus, & ille tamen nos amat impense, vt
 ipsum redamemus, & simul amore complectamur inimicos no-
 stros. A. Bene mones, ignoscam Titio, ipsumque amabo.

VIII. De animo ingrato.

A. Vnde accepisti nouum istum librum, Nicolae? N. Ab
 auunculo meo. A. Num ipsi gratias egisti? N. Oblitus sum, nec
 opus fuit gratiarum actione. Non enim postulauit eam auun-
 culus. A. O ingratum hominem, qui non vult gratias agere, nisi
 exactas! Fuitne tibi gratus liber? N. Fuit omnino, & adhuc est.
 A. Vide impudentiam tuam: liber est *gratus* tibi, tu vero es *in-*
gratus erga eius datorem. N. Agnosco errorem ac vitium me-
 um. A. Sed ita illud agnosce, vt emendetur.

X. De maledicentia.

A. Cur tam tristis incedit Valentinus? N. Luit poenam lin-
 guae. A. Qualem habet linguam? N. Maledicam, qua conuicia-
 tus est fratri suo. A. Quomodo? N. Vocauit eum asinum &
 hominem aequam: reliqua conuicia taceo. A. fortasse par
 pari retulit, maledictis lacessitus a fratre. N. Minime: frater
 eius neminem solet inceslere probris. Neque, si illum inces-
 sisset, id ipsum excusaret. Nam, maledictis & malefactis par
 pari referre, Christiana lege vetitum est.